

Vergaderjaar 2012–2013

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1018

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 maart 2013

Van 25 februari tot 14 maart 2013 vond de zevende voortgangsmissie plaats van de Europese Commissie, de ECB en het IMF («de Trojka») naar Lissabon. Op basis van deze missie rapporteert de Trojka over de voortgang van de implementatie van de beleidsmaatregelen waaraan Portugal zich heeft gecommitteerd in het kader van het pakket leningen van het IMF, het EFSF en het EFSM. De voortgangsrapportage van deze missie is op het moment van schrijven nog niet beschikbaar. Vooruitlopend op de volledige voortgangsrapportage heeft de Trojka wel al een verklaring uitgegeven met de eerste uitkomsten van de missie. Hierin staat onder andere vermeld dat Portugal verzoekt om de deadline voor het corrigeren van het buitensporige tekort te verleggen naar 2015. Naast een verlenging van de buitensporigtekortprocedure vereist dit een aanpassing van het *Memorandum of Understanding*; de overeengekomen voorwaarden voor het leningenprogramma van het IMF en de EU. De verklaring van de Trojka is als bijlage toegevoegd aan deze brief¹.

De Trojka concludeert in de verklaring dat de implementatie van het programma grotendeels op schema ligt en markttoegang zich gedegen herstelt, ondanks moeizame economische omstandigheden. De recessie is dieper dan eerder voorzien; door een sterk tegenvallend laatste kwartaal van 2012 kromp de economie in totaal dat jaar met 3,2% BBP. Voor 2013 is een krimp van 2,3% BBP voorzien, met een voorzichtig herstel naar groei tegen het einde van het jaar. De tegenvallende cijfers worden met name verklaard vanuit tegenvallende vraag vanuit de eurozone, met lagere export voor Portugal tot gevolg en vanuit de effecten van de grote private sector schuld. Door de tegenvallende economische activiteit zal de werkloosheid naar verwachting verder oplopen naar 18% van de beroepsbevolking.

Portugal is in samenwerking met de Trojka bezig met een grootschalige toetsing van de overheidsuitgaven om te identificeren hoe Portugal

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

structureel kan bezuinigen. Hoewel Portugal toegewijd is aan deze structurele aanpassing van de overheidsuitgaven, vallen de overheidsinkomsten sterk tegen door lagere groei en hogere werkloosheid, met toenemende uitgaven aan sociale uitkeringen als gevolg. Portugal verzoekt nu om een aanpassing van de tekortdoelstelling, om automatische stabilisatoren hun werk te kunnen laten doen. Op basis van de economische omstandigheden onderschrijft de Trojka het verzoek van Portugal om de deadline voor het corrigeren van het buitensporig tekort te verleggen van 2014 naar 2015, de budgettaire tekortdoelstelling van 3% BBP wordt hierdoor één jaar later behaald. De huidige tekortdoelstellingen zijn 4,5% voor 2013 en 2,5% in 2014. Het voorstel van Portugal en de Trojka is om deze tekortdoelstellingen voor 2013 en 2014 aan te passen naar respectievelijk 5,5% en 4,0% van het BBP. Vervolgens komt het tekort dan in 2015 onder de 3%, met een tekortdoelstelling van 2,5% BBP. In de verklaring van de Trojka is opgenomen dat het hogere tekort gefinancierd zal worden door middel van de uitgifte van schatkistpapier door de Portugese overheid, waardoor geen ophoging van het leningenprogramma nodig is.

De beslissing om de tekortdoelstelling van 3% BBP met één jaar uit te stellen zal in het kader van de buitensporigtekortprocedure door de Raad moeten worden genomen, op basis van een voorstel van de Europese Commissie. De Commissie zal een voorstel doen om Portugal meer tijd te geven om aan de tekortdoelstelling van 3% BBP te voldoen indien Portugal voldoet aan de condities voor de verlenging van de deadline voor het corrigeren van het buitensporig tekort, zoals is vastgesteld in artikel 3 (5) van verordening EC/1467/97, zoals geamendeerd door verordening 1177/2011. Dit artikel geeft onder meer aan dat als zich na de vaststelling van de oorspronkelijke aanbeveling onverwachte ongunstige economische gebeurtenissen met een ernstige negatieve weerslag op de openbare financiën voordoen, de Raad, op grond van een voorstel van de Commissie, een herziene aanbeveling op basis van artikel 126, lid 7, VWEU kan vaststellen. De Raad beoordeelt op basis van de in zijn aanbeveling vervatte economische prognoses of er sprake is van onverwachte ongunstige economische gebeurtenissen met een ernstige negatieve weerslag op de openbare financiën. Deze beslissing zal in de Raad genomen worden met gekwalificeerde meerderheid door de eurolanden, met uitzondering van Portugal.

Aangezien een aanpassing van het tekortpad resulteert in een aanpassing van het *Memorandum of Understanding* is hiervoor tevens instemming van de Raad, IMF Board en Eurogroep vereist. Nederland zal de volledige voortgangsrapportage van de Trojka, alsmede het Commissievoorstel voor een herziene aanbeveling, afwachten, alvorens een oordeel uit te spreken over de verlenging van de deadline voor het corrigeren van het buitensporig tekort. Ik zal voorafgaand aan de besluitvorming in de Eurogroep en Ecofin Raad de Tweede Kamer de gelegenheid geven zich uit te spreken over de verlenging van de deadline voor het corrigeren van het buitensporig tekort van Portugal.

De minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem